

Handläggare
Sörensen Jimmy

Datum
2016-02-11

Diarienummer
KSN-2015-1134

Kommunstyrelsen

Motion av Stefan Hanna (C) om att höja beredskapen för värmeböljor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Stefan Hanna (C) föreslår i motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 25 maj 2015, att

- Kommunledningskontoret genomför en inventering av var personer som är sårbara för värmeböljor bor, liksom vilka fastigheter och bostadsområden som kan vara särskilt farliga att vistas i under perioder med hög värme
- En handlingsplan tas fram i syfte att stärka kommunens beredskap att hantera värmeböljor, vilken dels etablerar allmänna råd till medborgarna, dels lägger fast rutiner för samordning och utbildning av främst barn- och äldreomsorgspersonal, fastighetsförvaltningen och räddningstjänsten.

Motionen **bifogas**.

Kommunledningskontoret har i arbetet med yttrandet samrått med äldreförvaltningen och miljöförvaltningen.

Föredragning

Uppsala kommun har etablerade rutiner inom äldrenämndens verksamheter för att arbeta med kraftigt förhöjda temperaturer. Genom funktionen medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) förmedlas information och direktiv till vårdansvariga aktörer i kommunen. Under såväl 2014 och 2015 har särskilt riktad information delgivits nämndens verksamheter om åtgärder för att minimera negativa effekter vid höga temperaturer.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har i tillsynsverksamheten av vårdboenden under 2014 och 2015 haft särskilda frågor om vilken beredskap de har vid såväl höga som låga temperaturer. Detta fokus fortsätter vid nämndens tillsyn under 2016. Nämnden har också samarbetat med bland annat Folkhälsomyndigheten och Arbets- och miljömedicin i Uppsala för att utveckla former för förebyggande arbete.

Kommunstyrelsen antog under 2015 en krisledningsplan som beskriver hur kriser i kommunen ska hanteras. Under 2016 kommer även en handlingsplan för det förebyggande arbetet med krisberedskap samt en övning- och utbildningsplan att tas fram.

Under 2015 har kommunen, i ett nämndöverskridande samarbete ingått i Folkhälsomyndighetens pilotprojekt kring höga temperaturer. Syftet är att ta fram vetenskapligt förankrade råd för att motverka negativa hälsoeffekter av höga temperaturer samt instruktion för hur dessa råd ska kommuniceras till både allmänheten och inom vård och omsorgsverksamhet. Detta projekt sträcker sig fram till 2017.

Utöver krisberedskapsarbetet anser Uppsala kommun att det är av stor vikt att framhålla kommunens intensiva arbete för minskade utsläpp av växthusgaser. Detta eftersom lägre utsläpp är den bästa långsiktiga metoden för att motverka värmeböljor och andra konsekvenser av klimatförändringarna.

Som framgår arbetar kommunen med att utreda och förbättra beredskapen mot höga temperaturer som en del av det kontinuerliga arbetet med krisberedskap. Något beslut av kommunfullmäktige med anlednings av motion erfordras ej.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuell med föreliggande förslag till beslut

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

Motion till Uppsala kommunfullmäktige

Motionen skriven av Stefan Hanna, kommunalråd för Centerpartiet och Mattias Johansson, ledamot av Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Centerpartiet

Höjd beredskap för värmeböljor

Klimatförändringen leder till att värmeböljor kommer bli fler och längre i framtiden. En värmebölja påverkar hela samhället och kan skapa problem med allt från sänkt jordbruksproduktion till skador på infrastruktur eller överhettade bussar i kollektivtrafiken.

Värmeböljor skördar också liv genom att sårbara grupper kan riskera att dö i förtid. Forskning vid Umeå universitet visar att den dagliga dödligheten ökar med ca 10 % om temperaturen når 27 grader eller mer 3 dygn i rad, och att den ökar med ytterligare 10 % om temperaturen når 30 grader eller mer 3 dygn i rad.

Det är främst äldre samt personer med hjärt- och kärlsjukdomar, lungsjukdomar och försämrad njurfunktion som löper risk vid värmebölja. Psykiska funktionshinder som demens kan medföra att personer inte uppfattar riskerna med värmen. Folkhälsoinstitutet har konstaterat att personer med kol och diabetes löper större risk att dö vid en värmebölja än andra, liksom att värmeböljor mest påverkar dödligheten hos de äldre. Samtidigt påpekas att vissa läkemedel ökar känsligheten för värme. Det handlar då om läkemedel som påverkar temperaturregleringen alternativt läkemedel som förändrar cirkulation och vätskebalans.

Bostäder påverkar också utsattheten för värmebölja eftersom de håller olika inomhustemperatur i varmt väder beroende på hur de är konstruerade och vilken miljö de står i. I flerfamiljshus är översta våningen och bottenvåningen de mest utsatta. Värmen stiger till övervåningen och på bottenvåningen kan det kännas otryggt att lämna fönster öppna för att vädra.

Sommaren 2010 var det värmebölja i Skåne och Mälardalsområdet. På flera orter uppstod problem både för brukare i omsorgen som mådde dåligt av värmen, och för personal som fick mer att göra samtidigt som det inte gick att hålla lika hög koncentration som vanligt i värmen. Det har gjort att flera kommuner genomfört sårbarhetsanalyser och inlett åtgärdsprogram för ökad trygghet och en bättre beredskap för värmeböljor.

I Uppsala kommun är beredskapen att hantera värmeböljor i stort sett obefintlig. I räddningstjänsten, barnomsorgen och i äldreboenden finns ingen struktur på plats som höjer beredskapen och säkrar verksamheten i händelse av perioder med hög värme. Det finns

heller inget informationsmaterial med råd till medborgare om vad man ska tänka på och hur man ska agera under perioder med hög värme.

Vi vet redan idag att klimatförändringarna gör att värmeböljor kommer att bli allt vanligare. Centerpartiet ser därför ett tydligt behov av att Uppsala kommun genomför en kartläggning och initierar ett åtgärdsprogram riktat mot de grupper som är mest sårbara för värmeböljor. Förutom att allmänna råd måste tas fram, krävs att en kartläggning genomförs över var i kommunen människor som är i riskzonen för värmeböljor bor, liksom att utbildnings- och samordningsinsatser sker för personal inom vård och omsorg; inom fastighetsförvaltningen och i räddningstjänsten.

Därför yrkar vi på att kommunfullmäktige beslutar

Att kommunledningskontoret genomför en inventering av var personer som är sårbara för värmeböljor bor, liksom vilka fastigheter och bostadsområden som kan vara särskilt farliga att vistas i under perioder med hög värme

Att en handlingsplan tas fram i syfte att stärka kommunens beredskap att hantera värmeböljor, vilken dels etablerar allmänna råd till medborgarna, dels lägger fast rutiner för samordning och utbildning av främst barn- och äldreomsorgspersonal, fastighetsförvaltningen och i räddningstjänsten

/Stefan Hanna, kommunalråd Centerpartiet

CENTERPARTIET